

Co se stalo v Abertamech?

Vzdělávací cíl: Prostřednictvím srovnání čtyř fotografií žáci analyzují proměnu veřejného prostoru obce Abertamy od začátku 20. století do současnosti. Zamýšlejí se nad příčinami a důsledky historických proměn místa a snaží se je popsat v rámci vyprávění.

Klíčová slova: důsledky druhé světové války, dějiny ve veřejném prostoru, Sudety, trvání a změna, tvoříme

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ FOTOGRAFIE (5 min.)

Prohlížení fotografií s pomocí lupy a čtení popisky.

Obec Abertamy (něm. Abertham) leží v Krušných horách. Fotografie dokumentují důležitou část náměstí, kde se odehrávaly významné události a byl zde vztyčen památník.

Fotografie nejsou seřazeny dle časové posloupnosti. První snímek v pořadí je z konce 30. let, zachycuje památník připomínající vojáky z první světové války. Německý nápis „Seinen Helden dankt Abertham.“ = „Svým hrdinům děkují Abertamy.“ Jedná se o původní prvorepublikový památník doplněný po připojení Sudet k Říši o nacistické symboly. Druhá fotografie z roku 2004 ukazuje současný stav místa v obci. Další snímek z roku 1910 zachycuje start tradičního lyžařského závodu. Poslední fotografie je pravděpodobně ze 70. let a ukazuje pionýrskou stráž u pomníku osvobození Rudou armádou. Původní památník byl zcela přestavěn.

2 ANALÝZA FOTOGRAFIÍ / OZNAČOVÁNÍ ROZDÍLŮ (10 min.)

Žáci na fotografiích označují, co se změnilo (červeně), mohou označit, co zůstalo stejné (modře). Vyznačené prvky doplňují svým komentářem.

Při analýze může učitel žákům pomoci následujícími otázkami: **?** V jakém státě se památník nachází? - Podle čeho jste to poznali? **?** Komu nebo čemu je památník věnován? - Jaké symboly k tomu odkazují? **?** Jakým jazykem mluví občané na fotografiích? - Podle čeho tak soudíte?

3 INTERPRETACE FOTOGRAFIÍ (5 min.)

Odpovídání na otázku na základě předchozí analýzy: **?** Jak se místo změnilo? Popište tři nejvýraznější rozdíly.

Žáci by měli postřehnout především proměny a mizení památníků. Každý režim využíval tuto část náměstí Abertam po svém a upravoval její podobu, takže památník v průběhu let doznal výrazných změn.

Pro získání podrobnějších informací mohou žáci využít Wikipedii a online mapy. Učitel se ptá žáků, co by ještě chtěli nebo potřebovali vědět.

4 ŘAZENÍ FOTOGRAFIÍ (5 min.)

Řazení fotografií podle časové posloupnosti.

5 VYPRÁVĚNÍ PŘÍBĚHU (10 min.)

Žáci popisují stav místa na fotografiích, zasazují jeho proměny do historických souvislostí a snaží se na základě zjištěných informací sestavit příběh obce.

Další možnosti zapojení do výkladu:

Učitel může aktualizovat téma památníku a úprav veřejného prostoru obce: **?** Co by na místě památníku mohlo stát dnes? Návrhy zdůvodněte. Případně může dalšími otázkami posílit regionální přesah cvičení: **?** Jaké místo v našem městě prošlo podobnou proměnou? **?** Proč si myslíte, že náměstí v Abertamech zůstalo dodnes prázdné? Proč se některá veřejná prostranství neobnovují?